

Els ulls del cel

Del Pol Nord a Empuriabrava, dels volcans nevats de Xile al pont romànic de Besalú; Bruno Brokken, nascut a Bèlgica i resident a les comarques gironines des de fa anys, ha filmat i ha fotografiat aquests indrets i molts més de tot el món. I ho ha fet des de l'aire.

TEXT: ALFONS PEITT FOTOGRAFIES: BRUNO BROKKEN

Va néixer a Bèlgica l'any 1963, i el 1980, amb disset anys, saltava per primera vegada en paracaigudes. Li devia agradar molt, perquè des de llavors ha fet més de 14.000 salts (s'ha passat gairebé més temps volant que no pas al terra) i a més es dedica a fotografiar i a gravar en vídeo aquestes experiències per immortalitzar-les. Bruno Brokken resideix des de fa anys a Empuriabrava i està considerat el millor especialista mundial a captar imatges aèries en caiguda lliure. Té un fons de més de 15.000 fotografies fetes en indrets dels cinc continents. Una selecció de la seva obra s'ha fet pública recentment en el llibre *Exit*, editat per RBA a iniciativa de Josep Lagares, director general de l'empresa gironina Metalquímia.

Lagares va conèixer Brokken perquè també li agrada saltar en paracaigudes (de fet, és el protagonista d'alguna de les fotos d'*Exit*): «La primera vegada que vaig veure les seves fotografies vaig quedar frapat per la qualitat i l'espectacularitat de les imatges». Li van agradar tant que no va trigar gens a proposar-li d'intentar editar un llibre amb aquell material. Després de mantenir diversos contactes, l'editorial RBA es va mostrar interessada a editar el volum, que es presentava recentment a Girona en un acte celebrat a la Casa de la Cultura i al qual van assistir amics de Bruno Brokken procedents de diferents indrets de tot el món: «En aquesta sala hi ha l'elit mundial del paracaigudisme», va afirmar llavors Josep Lagares.

EL SALT DEL CANVI

El primer salt que va fer en paracaigudes a la seva Bèlgica natal, quan tenia disset anys, va canviar la vida de Bruno Brokken: «De sobte, els estudis, els passatemps i totes les coses que interessaven els nois d'aquella edat es van tornar menys importants». Durant alguns anys, es va passar pràcticament tots els caps de setmana en zones de salt i en camps d'aviació belgues, en els quals es dedicava a practicar el paracaigudisme.

Brokken explica al llibre com va arribar a Empuriabrava: «L'any 1987 vaig obtenir el títol d'instructor d'AFF (caiguda lliure accelerada), al mateix temps que vaig sentir a parlar d'un centre de paracaigudisme a Empuriabrava. Hi vaig anar de vacances per practicar-hi salts, però vaig acabar treballant per al centre perquè els faltaven instructors. Vaig tornar la temporada següent i vaig començar

a realitzar salts tàndem amb la gent que tenia ganes de viure l'experiència de saltar. En molt poc temps, Empuriabrava es va convertir en el meu poble de residència».

Bruno Brokken no va entrar a treballar en un centre de paracaigudisme qualsevol. El Centre de Paracaigudisme Costa Brava d'Empuriabrava va aconseguir el 30 de setembre del 2001 superar l'espectacular xifra de 100.000 salts, la qual cosa el convertia en l'equipament d'aquestes característiques més important del món, per davant de centres destacadíssims dels Estats Units o Holanda.

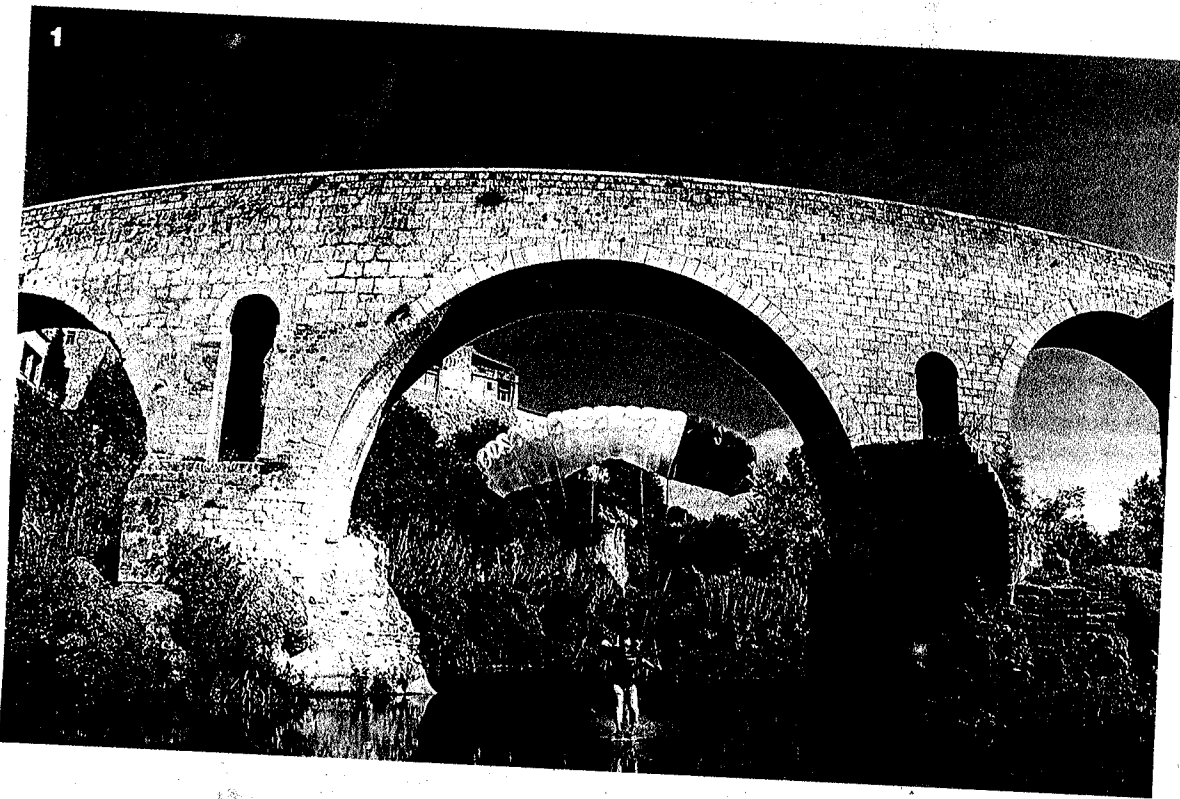
Paral·lelament a la seva activitat com a monitor al centre, Bruno Brokken s'havia començat a sentir atret per la possibilitat de fotografiar o enregistrar en vídeo imatges d'aquells salts que feia, o dels que feien els seus companys, activitat a la qual cada vegada es va dedicar amb més intensitat: «A mesura que passava el temps, em vaig trobar fent cada cop menys salts d'instrucció i més salts de fotografia. En aquella època, vaig conèixer Marco Manna, vam formar equip i vam anar

L'impulsor del llibre «Exit»

«La primera vegada que vaig veure les seves fotografies vaig quedar frapat per la qualitat i l'espectacularitat de les imatges», diu Lagares

als Campionats del Món d'Estil Lliure de 1992, a Eloy, Arizona, i sorprenentment vam guanyar». Durant els dos anys següents van tornar als Campionats, i van obtenir la medalla de plata a Empuriabrava (1993), i una altra vegada la d'or, de nou a Eloy (1994).

Quan Bruno Brokken va descobrir la seva passió per la fotografia i la filmació de salts en paracaigudes hi havia poca gent que s'hi dedicés: «L'equip era molt més voluminós i pesat del que és avui dia. Per exemple, la meua primera càmera de vídeo constava de dues parts: una gran càmera fixada al meu casc i un gravador VHS amb cintes subjectades al meu pit. Afortunadament, amb el pas dels anys, les càmeres s'han fet molt més petites i la qualitat ha millorat notablement». En l'actualitat, Bruno Brokken acostuma a saltar amb tres càmeres diferents enganxades al casc: una càmera fotogràfica *reflex* convencional, una altra de mitjà format, i una càmera de vídeo. Les ha de deixar preparades (velocitat d'obturació, obertura del diafragma, enfoc, etc...) abans de saltar i durant el vol utilitza un sistema peculiar per fer fotografies: «La càmera de vídeo s'engega i va filmant; per fer les fotografies faig servir uns

2

Fotos:

1 Bruno Brokken passa amb el seu paracaigudes per sota del pont romànic de Besalú (Foto: Gaby Meis, 1999).

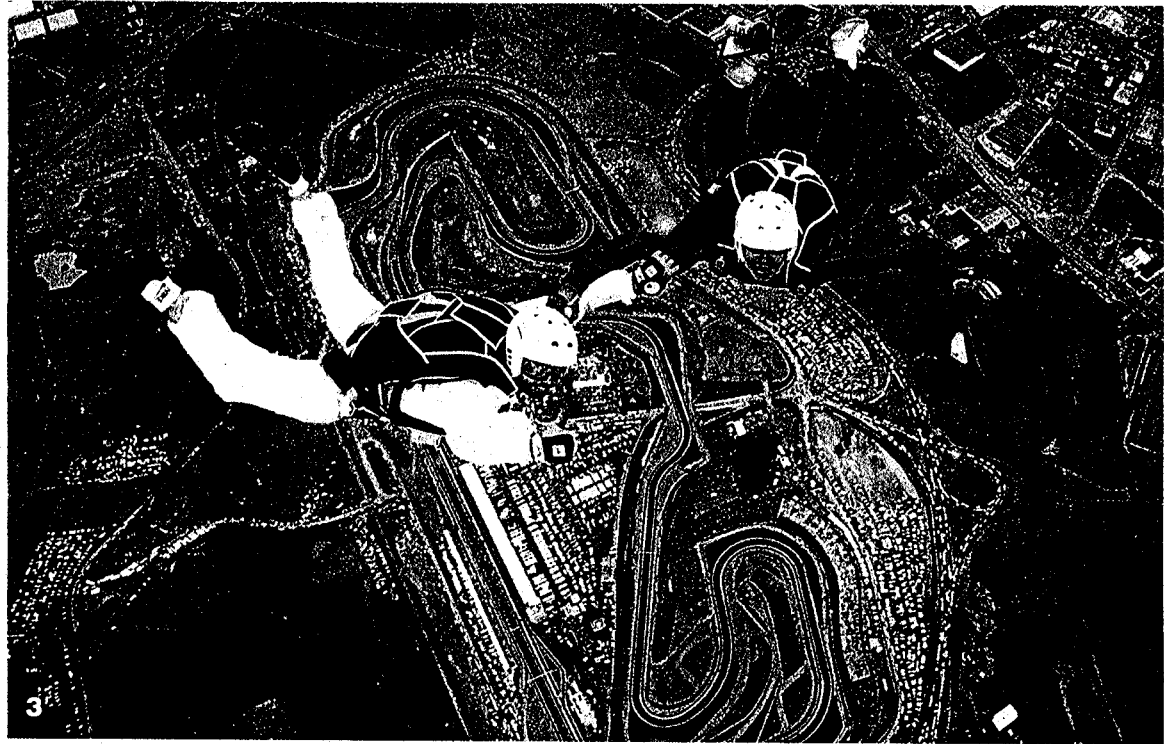
2 David Nimmo i Tom Naef en un salt d'estil «tracking» sobre Empuriabrava (2002).

Pàgina següent:

3 Ivan Coufal i Fred Whittsit salten sobre el Circuit de Catalunya, a Montmeló, quinze minuts abans que comencés el Gran Premi de Fórmula 1 de l'any 1992.

4 Edgar Narváez aterra just a l'equador de la Terra, a la localitat de San Antonio, a l'Equador (2003).

5 Vivien Wegrath vola, practicant «skysurf», cap al volcà actiu Villarica, a Xile. Després d'aterrar, es va alliberar del paracaigudes i va baixar pel vessant nevad del volcà fent «snow-board» (1999).

4

tubs de plàstic a través dels quals bufo i activo el disparador. Brokken utilitza, a més, un paracaigudes de característiques especials, més ràpid que els convencionals (només apte per a paracaigudistes d'elit), que li dona moltes més possibilitats a l'hora de convertir en realitat els seus projectes.

EL PROJECTE BESALÚ